

बॅरी. शेषराव वानखेडे कला व वाणिज्य महाविद्यालय
खापरखेडा

प्रश्नसंच

बी. ए. प्रथम वर्ष सेम २

दीर्घोत्तरी प्रश्न

- १) बाबराच्या भारतातील स्वाऱ्याचा इतिहास लिहा.
- २) मोगल सत्तेचा संस्थापक या नात्याने बाबराची कामगिरी स्पष्ट करा.
- ३) शेरशहाच्या शासन व्यवस्थेचे चिकित्सक वर्णन करा.
- ४) शेरशहाच्या कामगिरीचे मुल्यमापन करा.
- ५) शेरशहाच्या सुधारणेचा सविस्तर आढावा घ्या.
- ६) अकबराच्या धार्मिक धोरणाची माहिती लिहून परिणामांचा आढावा घ्या.
- ७) शहाजहानच्या काळातील वारसा हक्क युद्धाची सविस्तर माहिती लिहा.
- ८) शहाजहानच्या काळाला सुवर्ण युग म्हणावे काय? या विधानाची चिकित्सक मीमांसा करा.
- ९) औरंगजेबाच्या कामगिरीचे मुल्यमापन करा.
- १०) औरंगजेबाचे दक्षिण धोरण स्पष्ट करा.
- ११) मोगलकालीन चित्रकलेचा सविस्तर आढावा घ्या.
- १२) मोगलकालीन स्थापत्य कलेवर निबंध लिहा.
- १३) छत्रपती शिवाजीचे दक्षिण धोरण स्पष्ट करा.
- १४) छत्रपती शिवाजीच्या मोगल संबधाचा सविस्तर आढावा घ्या.

- १५) छत्रपती शिवाजी आणि अफझल प्रकरणाची माहिती लिहा.
- १६) छत्रपती शिवाजी आणि जयसिंह यांच्या संबंधाचा आढावा घ्या.
- १७) शिवाजी महाराजांच्या राज्यभिषेकावर थोडक्यात माहिती सांगा.
- १८) शिवाजीची कर्नाटक मोहिमेचा सविस्तर आढावा घ्या.
- १९) छत्रपती शिवाजीच्या शासन व्यवस्थेची माहिती लिहा.
- २०) छत्रपती संभाजी आणि मोगल संबंधाचा आढावा घ्या.
- २१) छत्रपती संभाजीच्या कायचि मुल्यमापन करा.
- २२) मराठ्यांच्या स्वातंत्र्य युद्धाचा सविस्तर आढावा घ्या.
- २३) मराठ्यांचा छत्रपती म्हणून सत्तारूढ झाला, स्पष्ट करा.
- २४) मराठ्यांचा स्वातंत्र्य युद्धातील ताराबाईची भूमिका स्पष्ट करा.
- २५) पानिपत तिसऱ्या युद्धाला कारणीभूत ठरलेल्या परिस्थितीचे विवेचन करा.
- २६) पेशवा बाळाजीचे उत्तरेतील धोरण स्पष्ट करा.
- २७) तिसऱ्या पानिपत युद्धात मराठ्यांच्या पराभवास कारणीभूत परिस्थितीचा आढावा घ्या.
- २८) तिसऱ्या पानिपत युद्धाचे परिणाम सविस्तर सांगा.
- २९) युरोपियन देशांचे भारतात कोणत्या प्रकारे आगमण झाले, स्पष्ट करा.
- ३०) पोर्तुगाल देशाने भारतात व्यापार केला, स्पष्ट करा.
- ३१) फ्रेंच कंपनीने भारतात व्यापार कोणत्या भागात केलेला होता?
- ३२) इंग्रज व फ्रेंच कंपनीतील संघर्षाचा आढावा घ्या.

लघुत्तरी प्रश्न

प्रकरण १.

- १) बाबराने लढलेल्या पानिपत युद्धाचा वृत्तांत लिहा.
- २) खानुआ युद्धाची कारणे लिहा.
- ३) खानुआ युद्धाचे परिणाम सांगा.
- ४) घागरा युद्धावर टिपण लिहा.
- ५) राणासांगावर टिपण लिहा.
- ६) 'बाबरनामा' वर टिपण लिहा.

प्रकरण २.

- १) शेरशहाची केंद्रीसशासन व्यवस्था लिहा.
- २) जमिन महसुल व्यवस्थेवर टिप लिहा.
- ३) शेरशहाच्या सैन्य सुधारणेची माहिती द्या.
- ४) शेरशहा न्यायप्रिय शासक होता स्पष्ट करा.
- ५) चलनसुधाणेची माहिती लिहा.

प्रकरण ३.

- ६) दीन-ए-इलाही वर टिप लिहा.
- ७) धार्मिक धोरणाचे प्रमुख वैशिष्ट्य लिहा.

८) धार्मिक धोरणाचे परिणामाचा आढावा घ्या.

९) मनसबदारीवर टिप लिहा.

प्रकरण ४.

१०) वारसा हक्क युद्धाला शहाजहान कितपत कारणीभूत होता.

११) वारसा हक्क युद्ध सुरु होण्याची कारणे सांगा.

१२) वारसा हक्क युद्धात औरंगेबाच्या विजयाची कारणे लिहा.

१३) शहाजहानच्या काळाला सुवर्णयुग कोणत्या इतिहासकारानी म्हटले.

१४) सुवर्ण युग म्हणजे काय?

प्रकरण ५.

१५) मोगल विजापुर संघर्ष स्पष्ट करा.

१६) मोगल गोवळकोंडा संघर्ष स्पष्ट करा.

१७) औरंगजेबाच्या दक्षिण असफलतेची कारणे दाखवा.

प्रकरण ६.

१८) जहांगीर कालीन चित्रकलेची माहिती द्या.

१९) अकबरकालीन स्थापत्य कलेचा आढावा घ्या.

२०) ताजमहलवर टिपण लिहा.

२१) मुगलकालीन संगीताबाबत माहिती लिहा.

प्रकरण ७.

२२) जावळी प्रकरणाचा आढावा घ्या.

२३) सुरत मोहिमेची कारणे स्पष्ट करा.

- २४) अफझल संघर्षाचे परिणाम सांगा.
- २५) शाहिस्तेखान छाप्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- २६) पुरंदर तहाच्या अटी लिहा.
- २७) छत्रपती शिवाजी आग्रा येथे औरंगजेबाच्या भेटीला का केले स्पष्ट करा.

प्रकरण ८.

- २८) राज्यभिषेकासाठी कारणीभूत कारणाची माहिती द्या.
- २९) राज्यभिषेकाचे महत्त्व सांगा.
- ३०) छ. शिवाजीनी कर्नाटक मोहिम का आखली?
- ३१) छ. शिवाजी आणि व्यंकोजी राजे यांच्या भेटीचप वृतात लिहा.
- ३२) कर्नाटक मोहिमेचे परिणाम सांगा.
- ३३) अष्टप्रधान मंडळावर थोडक्यात माहिती सांगा.
- ३४) चौथाई-सरदेशमुखीवर टिपण लिहा.

प्रकरण ९.

- ३५) छत्रपती संभाजी आणि राजपूत्र अकबर संबंध स्पष्ट करा.
- ३६) छत्रपती संभाजी व मोगल संघर्ष थोडक्यात लिहा.
- ३७) छत्रपती संभाजीची योग्यता सांगा.

प्रकरण १०.

- ३८) छत्रपती राजाराम याने जिंजीला प्रयाण केले.
- ३९) छत्रपती ताराबाईची योग्यता स्पष्ट करा.

४०) खेड युद्धाची माहिती द्या.

४१) छत्रपती शाहूची योग्यता सांगा.

प्रकरण ११.

४२) मराठा व मोगल करार (१७९२) लिहा.

४३) रघुनाथरावाचे उत्तर धोरण स्पष्ट करा.

४४) उत्तरेला सदाशिवरावाना राजपुत व जाट यांची मदत का मिळाली नाही.

४५) मराठ्यांच्या पराभवासाठी महत्त्वाची दोन कारणे लिहा.

४६) पानिपत युद्धाचा इंग्रजांना कोणत्या पद्धतीने फायदा झाला.

४७) पानिपत युद्धाचे दोन परिणाम लिहा.

प्रकरण १२.

४८) प्लासी युद्धाचे कारण लिहा.

४९) प्लासी युद्धाचे परिणाम सांगा.

५०) बक्सार युद्धाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

५१) अलबुकर्क टिपण लिहा.

एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

- १) भारतात मोगल सत्तेची स्थापना केव्हा झाली ?
- २) पानिपत युद्धात बाबराचे तोफतज्ञ कोण होते ?
- ३) खनुवा युद्ध जिंकल्यानंतर बाबराने कोणती पदवी धारण केली ?
- ४) बाबरपनामा या ग्रंथाचे हिंदी भाषेत अनुवाद सर्वप्रथम कोणी केले ?
- ५) मोगल सम्राट बाबराचा भारतातील राज्यकारभाराचा कालखंड कोणता होता?
- ६) शेरशहाची केंद्रीयशासन व्यवस्था लिहा.
- ७) जमिन महसुल व्यवस्थेवर टिप लिहा.
- ८) शेरशहाच्या सैन्य सुधारणेची माहिती द्या.
- ९) शेरशहा न्यायप्रिय शासक होता स्पष्ट करा.
- १०) चलनसुधारणेची माहिती लिहा.
- ११) अब्दुल अजमेरच्या कोणत्या सुफीसंताच्या दर्ब्याची भेट देण्यास चालत गेला ?
- १२) सतीप्रथा थांबविणारा आणि विधवा विवाहाला प्रोत्साहित करणारा मोगल सम्राट कोण होता ?

- १३) अकबराने सर्व धर्मियासोबत धर्म चर्चा करण्यासाठी कोणती इमारत बांधली.
- १४) अकबराने सर्व धर्मियासोबत धर्म चर्चा करण्यासाठी कोणती इमारत बांधली.
- १५) दिन-ए इलाही ह्या धर्माचा आचार्य कोण होता ?
- १६) अकबराने मनसबदारी पद्धतीमध्ये कोणती दोन पदे सहभागी केली ?
- १७) शहाजहानच्या मुलांची नावे सांगा.
- १८) गृहयुद्धात लढलेला शहाजहानचा हा ज्येष्ठ मुलगा होता.
- १९) शहाजहानच्या काळात गृहयुद्धात विजयी झाल्यानंतर मोगल सम्राटपदावर आरूढ झालेला.
- २०) भावनिक पाषाणाचे काव्य समजल्या जाणारी शहाजहान कालीन वास्तू.
- २१) शहाजहान दरबारी कोणता प्रसिद्ध इतिकासकार आश्रयास होता.
- २२) औरंगजेब भारताला यांचा देश समजत असे.
- २३) औरंगजेबाच्या धार्मिक धोरणाला कटांलून विद्रोही भुमिका घेणारा हा राजपुत्र होता.
- २४) मोगल सत्तेच्या पतनासाठी या मोगल सम्राटाचे धोरण कारणीभूत होते.
- २५) सर्वात जास्त शंकाळू प्रवृत्तीच्या ह्या मोगल सम्राटाने आपल्या मुलाला व्यवहारीक शिक्षण दिले नाही.
- २६) अकबराच्या नवरत्न दरबारातील प्रसिद्ध संगीतकार कोण होता ?
- २७) बुलंद दरवाजा कोणत्या ठिकाणी आहे?
- २८) अकबराचा मकबर कोणत्या ठिकाणी आहे?

- ३९) मयुरासन हे कोणत्या सम्राटाच्या काळात प्रसिद्ध आसन होते?
- ३०) राज्यभिषेकावेळी महाराजासोबत अनुष्ठानाला कोण सोबत बसले?
- ३१) राज्यभिषेकाचा सोहळा कोणत्या किल्ल्यावर झाला?
- ३२) आदिलशाहीत पठाणी मुसलमानाचा सरकार कोण होता?
- ३३) छत्रपतीच्या मंत्री परिषदेला काय म्हणतात?
- ३४) महाराजांनी जमिन मोजणीचे कार्य यांचेकडे सोपविले?
- ३५) महाराजांच्या लष्करातील महत्त्वाचे पाच विभाग सांगा.
- ३६) महाराजांच्या किल्ल्याचे प्रकार लिहा.
- ३७) छत्रपती संभाजीने हे महत्त्वाचे शहर लूटून मोगलांना जबरदस्त धक्का दिला.
- ३८) वाईजवळ झालेल्या मोगल मराठा संघर्षात संभाजीचा हा पराक्रमी सेनापती ठार झाला.
- ३९) छत्रपती संभाजी आणि औरंगजेब यांची कोणत्या मोगल छावणीत भेट झाली?
- ४०) कोणत्या मराठा सरदाराने छत्रपती संभाजीला पकडण्यासाठी मोगलांना मदत केली?
- ४१) संगमेश्वर येथे छत्रपती संभाजीला अटक करणार हा मोगल सुभेदार होता.
- ४२) छ. संभाजीच्या निधनानंतर मराठा सत्तेचे नेतृत्व कोणी केले?
- ४३) वतनदारीच्या पद्धतीला चालणा देणारा छत्रपती हा होता?
- ४४) राजारामने संताजीच्या जागेवर यांची सेनापती म्हणून नियुक्ती केली?

- ४५) मराठ्यांच्या स्वातंत्र्य युद्धात मराठा सत्तेचे नेतृत्व कोणी-कोणी केले?
- ४६) मराठा स्वातंत्र्य युद्ध कोणत्या दोन पक्षात झाले.
- ४७) छ. शिवाजी महाराजांच्या सुनबाईने स्वराज्याचे मोगलांपासून रक्षण केले?
- ४८) खेडचे युद्ध कोणत्या दोन पक्षात झाले?
- ४९) छ. शाहूने आपल्या मराठा सत्तेची राजधानी येथे अस्तित्वात आणली.
- ५०) छ. शाहूने कोणत्या तीन पेशव्यांची नियुक्ती केली?
- ५१) छ. शाहूने निधन कोणत्या पेशव्याच्या काळात झाले?
- ५२) बाळाजी बाजीरावाला कोणत्या टोपण नावाने इतिहासात प्रसिद्ध आहे?
- ५३) छत्रपती शाहूने कोणत्या तीन पेशव्यांची नियुक्ती केली होती.
- ५४) पानिपत तिसरे युद्ध कोणत्या दोन पक्षात लढल्या गेले.
- ५५) पानिपत युद्धाच्या पराभवाची बातमी कळताच कोणत्या पेशव्याचा लवकरच मृत्यू झाला.
- ५६) पानिपत युद्धात मराठ्यांच्या झालेल्या पराभवाचा सर्वात जास्त फायदा या युरोपियन कंपनीला झाला.
- ५७) पानिपत युद्धात मराठ्यांचे नेतृत्व करणाऱ्यास हा विमाजी आप्पाचा मुलगा होता.
- ५८) कोणत्या पेशव्याच्या काळात छत्रपती शाहूचे निधन झाले?
- ५९) पेशवा बाळाजीने कोणत्या युद्धात निजामाचा पराभव केला?
- ६०) रोहिल्याच्या नेत्याचे नाव काय?

- ६१) शुक्रतालची लढाई कोणत्या दोन पक्षात झाली?
- ६२) यावर्षी पानिपतचे तिसरे युद्ध झाले.
- ६३) पानिपत युद्धावेळी असणाऱ्या पेशव्याचे नाव सांगा.
- ६४) पानिपत युद्ध यांच्यात लढल्या गेले.
- ६५) पानिपत युद्धात मराठा सैन्याने नेतृत्व कोणी केले?
- ६६) पानिपत युद्धात विजय यांचा झाला?
- ६७) पानिपतातील मराठांच्या तोफ तज्ञाचे नाव काय?
- ६८) मराठा सत्तेच्या पराभवामुळे कोणती सत्ता पतन पावली?
- ६९) रघूनाथरावाच्या उदयास कोणत्या युद्धाचा हातभार होता?
- ७०) पानिपत मैदानात हा पेशवा बाळाजी बाजीरावाचा मुलगा ठार झाला.
- ७१) इंग्रज भारतात कोणत्या देशातून आले?
- ७२) वास्को-द-गामा हा कोणत्या देशाचा प्रवासी होता?
- ७३) विजापूर पासून गोवाची प्राप्ती करणारा पोर्तुगीज गव्हर्नर हा होता?
- ७४) फ्रांस कंपनीची भारतात स्थापन करणारा हा होता?
- ७५) पांडेचरी येथे कोणत्या देशाच्या व्यापारी कंपनीचे केंद्र होते?
- ७६) ब्रिटिश कंपनीने भारतात केव्हा सत्तेची स्थापना केली?
- ७७) ब्रिटिश कंपनीच्या सत्तेचा संस्थापक कोण होता?

योग्य पर्याय निवडा.

१) इ. स. १५२७ मध्ये ..... या युद्धात बाबराने विजय संपादन केला.

अ) बाबर   ब) जहाँगीर   क) अहमदशहा   ड) तैमूरशहा

२) पहिल्या पानिपत युद्धात बाबराने कोणत्या सुलतानाचा पराभव केला.

अ) महम्मद लोदी   ब) इब्राहिम लोदी   क) आलमखान लोदी   क)
दौलतखान लोदी

३) खनुवा युद्ध कोणत्या दोन पक्षात लढल्या गेले.

अ) बाबर- मोदिनीराय   ब) हुमायुँ शेरशहा   क) बाबर-राणा संग   ड)
अकबर-हेमू

४) बाबर आणि महमुद लोदी यांच्यात कोणत्या ठिकाणी युद्ध झाले.

अ) पानिपत ब) खनुवा क) चंदेरी ड) घाघरा

५) बाबराने बाबरनामा हा ग्रंथ कोणत्या भाषेत लिहिला.

अ) फारसी ब) उर्दू क) तुर्की ड) अरबी

६) शेरशहाने कोणत्या मोगल सम्राटाचा पराभव करून दिल्लीवर राज्य स्थापन केले.

अ) बाबर ब) हुंमायून क) जहांगिर ड) शहाजहान

७) दीवान-ए-रसालत हा विभाग कोणत्या खात्यासंबंधी होता.

अ) न्याय ब) अर्थ क) विदेश ड) गुप्तहेर

८) दीवान-ए-बरीद हा विभाग कोणत्या विभागासंबंधी होता.

अ) न्याय ब) अर्थ क) विदेश ड) गुप्तहेर

९) राजस्व आणि अर्थ विभागाच्या प्रमुखाला म्हणतात.

अ) दीवान-ए-वजारात, ब) दीवान-ए-आरिज,

क) दीवान-ए-रसालत, ड) दीवान-ए-इन्सा

१०) शेरशहाच्या काळात प्रांतांना प्रांत किंवा सुभा न म्हणता काय म्हटले.

अ) सरकार ब) इक्ता क) इन्सा ड) परगना

११) अकबराने हिंदूंना सामान्य नागकित्त्व देण्यासाठी अमानवीय कर बंद केला.

अ) यात्रा कर ब) जिझिया क) सती प्रथा ड) महसूल

१२) अकबराने राणाप्रतापाचा पराभव करण्यासाठी कोणत्या राजपुताकडे जबाबदारी सोपविली होती.

अ) राजा भगवानदास ब) उदय सिंह क) राससिंह ड) जयसिंह

१३) अकबराने फत्तेपूर (सिक्री) येथे इब्रादतखाना यासाठी बांधली.

अ) प्रार्थना गृह ब) मस्जिद क) झरोखा दर्शन ड) न्याय -निवडा

१४) 'दीन-ए-इलाही' या धर्माचा हा हिंदू व्यक्ती सदस्य होता.

अ) मानसिंह ब) तोरडमल क) बिरबल ड) राणाप्रताप

१५) खुर्रम हे बालपणीचे नाव या मोगल सम्राटाचे होते.

अ) अकबर ब) जहांगिर क) शहाजहान ड) औरंगजेब

१६) शहाजहानच्या आवडत्या पत्नीचे नाव होते.

अ) अर्जुमंदबानू बेगम ब) मेहरुन्नीसा क) झेबुनिस्सा ड) नुरजँहा

१७) शहाजहान काळात सामूगड युद्ध या दोन पक्षात लढल्या गेले.

अ) शहाजहान-खानजहान ब) शहाजहान-जुझारसिंह

क) औरंगजेब-दाराशिकोह ड) औरंगजेब-शहाजहान

१८) गृहयुद्धानंतर ताजमहलमध्ये बंदिस्त झालेला मोगल सम्राट कोण होता.

अ) हुमायून ब) जहांगिर क) शहाजहान ड) बहादुरशहा

१९) शहाजहानच्या दरबारी असलेला संस्कृत महाकवी.

अ) सुंदरदास ब) चिंतामणी क) ईश्वरदास नागर ड) जगन्नाथ पंडित

२०) औरंगजेब या मोगल सम्राटाचा राजपुत्र होता.

अ) अकबर ब) जहांगिर क) शहाजहान ड) शहाआलम

२१) औरंगजेबाने विजापूरचा पराभव केला त्यावेळेचा सुलतान

अ) अली आदिलशाह ब) शिकंदरशाह क) अब्दुल हसन ड) अबूल हसन

२२) कुतुबशाहाने ह्या ब्राह्मणपुत्राकडे शासनाची जबाबदारी सोपविली होती.

अ) मादण्ण ब) जयसिंह क) रामराज ड) देवराय

२३) कोणत्या सम्राटाच्या काळात चित्रकला उत्कर्षाला पोहचली होती.

अ) बाबर ब) जहांगीर क) अकबर ड) औरंगजेब

२४) शाहानहानच्या दरबारी असलेला संस्कृत कवी.

अ) सुंदरदास ब) विंतामणी क) ईश्वरदास नागर ड) जगन्नाथ पंडीत

२५) बैजूबावरा हा कोणत्या सम्राटाच्या काळात आश्रयाला होता.

अ) बाबर ब) हुमायून क) अकबर ड) जहांगीर

२६) आग्रा येथे लाल किल्ला या सम्राटाने बांधला.

अ) बाबर ब) अकबर क) शाहजहान ड) औरंगजेब

२७) शिवाजींनी आदिलशाहीचा हा प्रदेश जिंकून घेतला.

अ) जावळी ब) आग्रा क) सातारा ड) कोल्हापूर

२८) प्रतापगडच्या पायथ्याशी या दोन पक्षात भेट झाली.

अ) छ. शिवाजी आणि जयसिंह ब) छ. शिवाजी आणि औरंगजेब

क) छ. शिवाजी आणि अफझलखान ड) छ. शिवाजी आणि चंद्रराव मोरे

२९) शिवाजी महाराज आणि जयसिंह यांच्यात हा तह झाला.

अ) प्रतापगड ब) सिंहगड क) राजगड ड) पुरंदर

- ३०) शिवाजी महाराज आणि औरंगजेब यांच्यात भेट या शहरात झाली.
अ) दिल्ली ब) आग्रा क) फत्तेपूर सिकरी ड) पूणे
- ३१) राज्यभिषेक प्रथम सोहळा या पुरोहितानी पूर्ण केला.
अ) निश्चलपूरी ब) रघूनाथ पंडीत क) गागाभट्ट ड) अण्णा दत्तो
- ३२) छ. शिवाजीनी राज्यभिषेकाचा सोहळा यावर्षी पार पाडला.
अ) १६५९ ब) १६६४ क) १६६५ ड) १६७४
- ३३) कर्नाटक आक्रमणावेळी तंजावरचा हा राजा होता.
अ) संभाजी ब) व्यंकोजी क) बाजीराव ड) माधवराव
- ३४) छ. शिवजीचा सेनापती हा होता.
अ) रामचंद्र निलकंठ ब) रामचंद्र त्रिबक क) हंबीरराव मोहिते ड) धनाजी जाधव
- ३५) छ. शिवाजीचा हा प्रामाणिक हेर होता.
अ) अहिर्जी नाईक ब) मायकल भंडारी क) काण्होंजी आंग्रे ड) बाजी प्रभू
- ३६) छ. राजारामचा पराक्रमी सेनापती होता.
अ) संताजी घोरपडे ब) निराजी रावजी क) हंबीरराव मोहिते ड) रामचंद्र निलकंठ
- ३७) जिंजीचा बलदंड किल्ला या प्रदेशात होता.
अ) बिहार ब) बंगाल क) कर्नाटक ड) हैद्राबाद
- ३८) कोणत्या मोगल सम्राटाच्या मृत्यू बरोबर मराठा स्वातंत्र्य युद्ध थांबले.
अ) आलगीर दुसरा ब) अकबर दुसरा क) बहादूरशाह ड) औरंगजेब
- ३९) छ. शाहू हा या छत्रपतीचा पुत्र होता.

अ) संभाजी ब) राजाराम क) व्यंकोजी ड) लखुजी जाधव

४०) या छत्रपतीच्या काळात पेशव्यांच्या सत्तेचा उदय झाला.

अ)छत्रपती संभाजी ब)छत्रपती राजाराम क)छत्रपती शाहू ड)छत्रपती दुसरा संभाजी

४१) पानिपत या मैदानात तिसरे युद्ध या पेशव्यांच्या काळत लढल्या गेले.

अ) बाळाजी विश्वनाथ ब) बाळाजी बाजीराव क) माधवराव ड) सवाई माधवराव

४२) पानिपत युद्धात मराठा सैनिकांचे नेतृत्व करणारा.

अ) बाजीराव ब) विश्वासराव क) सराशिराव ड) यशवंत राव

४३) मराठ्यांचा बंदोबस्त करण्यासाठी रोहिल्यांच्या या नेत्याने अहमदशहाला आमंत्रित केले.

अ) समशेर बहादुर ब) अहमदशहा क) सफदरजंग ड) नजिबखान

४४) पानिपत युद्धाचा परिणाम म्हणजे म्हैसूर येथे याने स्वतंत्र राज्य स्थापन केले.

अ) हैदरअली ब) मीर कासीम क) टिपू सुलतान ड) अलीबहादुर

